HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

20 decembrie 2017*

„Recurs – Contracte de achiziții publice de servicii – Prestare de servicii externe referitoare la gestionarea de programe și de proiecte, precum și consultanță tehnică în domeniul tehnologiilor informației – Procedură în cascadă – Ponderarea subcriteriilor în cadrul criteriilor de atribuire – Principiile egalității de șanse și transparenței – Erori vădite de apreciere – Vicii de motivare – Pierderea unei șanse – Răspunderea extracontractuală a Uniunii Europene – Cerere de despăgubire”

În cauza C-677/15 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 16 decembrie 2015,

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de N. Bambara, în calitate de agent, asistat de P. Wytinck și de B. Hoorelbeke, avocats,

recurent,

celelalte părți din procedură fiind:

European Dynamics Luxembourg SA, cu sediul în Luxemburg,

Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE, cu sediul în Atena (Grecia),

European Dynamics Belgium SA, cu sediul în Bruxelles (Belgia),

reprezentate de M. Sfyri, de C.-N. Dede și de D. Papadopoulou, dikigoroi,

reclamante în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra)

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii C. Vajda și E. Juhász (raportor), doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos, judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 11 mai 2017,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 7 octombrie 2015, European Dynamics Luxembourg și alții/OAPI (T-299/11, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2015:757), prin care acesta:

– a anulat decizia EUIPO (denumită în continuare „decizia în litigiu”) adoptată în cadrul procedurii deschise de cerere de ofertă AO/021/10, intitulată „Prestare de servicii externe pentru gestionarea de programe și de proiecte și consultanță tehnică în domeniul tehnologiilor informației” (denumită în continuare „contractul în discuție”) și comunicată European Dynamics Luxembourg SA prin scrisoarea din 28 martie 2011, de a clasa oferta acesteia pe poziția a treia potrivit mecanismului în cascadă în vederea atribuirii unui contract-cadru, precum și de a clasa oferta consorțiului Unisys SLU și Charles Oakes & Co Sàrl, pe de o parte, și pe cea a ETIQ Consortium, pe de altă parte, pe prima și, respectiv, pe a doua poziție și

– a obligat Uniunea Europeană să repare prejudiciul suferit de European Dynamics Luxembourg pentru pierderea șansei de a-i fi atribuit contractul-cadru ca prim contractant în cascadă.

Cadrul juridic

2 Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO 2002, L 248, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 198), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1995/2006 al Consiliului din 13 decembrie 2006 (JO 2006, L 390, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 7, p. 137) (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), prevede normele de bază care guvernează întregul domeniu bugetar în materii precum atribuirea contractelor de achiziții publice.

3 Potrivit articolului 100 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar, autoritatea contractantă notifică tuturor candidaților sau ofertanților ale căror candidaturi sau oferte au fost respinse motivele pe care s-a întemeiat această decizie și comunică tuturor ofertanților ale căror oferte sunt admisibile și care au depus o cerere scrisă caracteristicile și avantajele relative ale ofertei reținute, precum și numele ofertantului căruia îi este atribuit contractul. Al doilea paragraf al aceluiași alineat prevede însă că se impune a nu divulga anumite detalii în cazul în care dezvăluirea acestora ar împiedica aplicarea legii, ar fi contrară interesului public sau ar dăuna intereselor legitime de afaceri ale întreprinderilor publice sau private sau ar putea denatura concurența loială între întreprinderi.

4 Articolul 149 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1605/2002 (JO 2002, L 357, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 4, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 478/2007 al Comisiei din 23 aprilie 2007 (JO 2007, L 111, p. 13), precizează obligațiile care revin autorității contractante în ceea ce privește informarea candidaților și a ofertanților în temeiul articolului 100 alineatul (2) din Regulamentul financiar.

5 În conformitate cu articolul 115 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca Uniunii Europene (JO 2009, L 78, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 2015/2424 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2015 (JO 2015, L 341, p. 21) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 207/2009”), EUIPO este o

agenție a Uniunii și are personalitate juridică. În fiecare dintre statele membre, EUIPO posedă cea mai extinsă capacitate juridică recunoscută persoanelor juridice de legislațiile interne. EUIPO poate să dobândească sau să înstrăineze bunuri imobile și mobile și să stea în justiție.

6 Potrivit articolului 118 alineatele (3) și (4) din Regulamentul nr. 207/2009, în materie de răspundere necontractuală, EUIPO trebuie să repare, conform principiilor generale comune legislațiilor statelor membre, prejudiciile cauzate de serviciile sale sau de agenții săi în exercitarea funcțiilor acestora. Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să judece litigiile privind repararea unor astfel de prejudicii.

Situația de fapt, procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

7 Istoricul litigiului a fost prezentat la punctele 1-28 din hotărârea atacată.

8 Ca urmare a acestei situații de fapt, la 6 iunie 2011, European Dynamics Luxembourg, Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE și European Dynamics Belgium SA (denumite în continuare împreună „European Dynamics Luxembourg și alții”) au formulat în fața Tribunalului o acțiune în anularea deciziei în litigiu. După ce au renunțat în ședință la unul dintre capetele de cerere formulate, acestea solicitau:

– anularea deciziei în litigiu, în măsura în care, prin aceasta, oferta European Dynamics Luxembourg este clasată pe poziția a treia potrivit mecanismului în cascadă;

– anularea tuturor celorlalte decizii conexe ale EUIPO, inclusiv a celor care atribuie contractul în cauză ofertanților clasați pe prima și pe a doua poziție potrivit mecanismului în cascadă;

– obligarea EUIPO la repararea, până la concurența sumei de 650 000 de euro, a prejudiciului pe care l-au suferit din cauza pierderii unei șanse și a atingerii aduse reputației și credibilității lor și

– obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată.

9 În susținerea cererii de anulare, European Dynamics Luxembourg și alții invocau trei motive. Prin intermediul primului motiv, acestea au criticat EUIPO pentru că a încălcat articolul 100 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar și articolul 149 din Regulamentul nr. 2342/2002, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 478/2007, precum și obligația de motivare în sensul articolului 296 al doilea paragraf TFUE, prin faptul că a refuzat să le furnizeze o explicație sau o justificare suficientă pentru decizia de atribuire. Al doilea motiv era întemeiat pe „nerespectarea caietului de sarcini”, întrucât EUIPO ar fi reținut, în detrimentul lor, un nou criteriu de atribuire și o nouă ponderare a subcriteriilor care nu figurau în caietul de sarcini. Potrivit celui de al treilea motiv, European Dynamics Luxembourg și alții au reproșat EUIPO mai multe erori vădite de apreciere.

10 Tribunalul a examinat succesiv al doilea, al treilea și primul motiv în susținerea acțiunii în anulare.

11 Mai întâi, în cadrul examinării celui de al doilea motiv, Tribunalul a arătat, la punctul 48 din hotărârea atacată, că comentariul negativ făcut de EUIPO cu privire la oferta European Dynamics Luxembourg, potrivit căreia ofertele care obținuseră un punctaj mai bun decât aceasta pentru primul criteriu de atribuire „identificau gestionarea schimbării și comunicarea ca fiind cele două sarcini esențiale pentru reușita proiectului”, demonstra că EUIPO efectuase o ponderare a diferitor subcriterii în cadrul primului criteriu de atribuire. La punctul 53 din această hotărâre, Tribunalul a considerat că, întrucât această ponderare nici nu era prevăzută în caietul de sarcini, nici nu era comunicată în prealabil ofertanților, EUIPO a încălcat, în detrimentul European Dynamics Luxembourg și alții, principiile egalității de șanse și transparenței. Prin urmare, Tribunalul a admis în parte, la punctul 55 din hotărârea menționată, al doilea motiv.

12 În continuare, în cadrul examinării celui de al treilea motiv, Tribunalul a considerat că anumite comentarii negative făcute de EUIPO în ceea ce privește aprecierea ofertei European Dynamics Luxembourg în raport cu primul și cu al doilea criteriu de atribuire erau rezultatul unei erori vădite de apreciere. Pe de o parte, Tribunalul a constatat la punctul 91 din hotărârea atacată că, întrucât comentariul negativ redat la punctul menționat încălca principiile egalității de șanse și transparenței, aprecierea respectivă în sine presupunea în mod necesar de asemenea o eroare vădită de apreciere. Pe de altă parte, Tribunalul a considerat, la punctul 102 din această hotărâre, că și comentariul negativ potrivit căruia aceasta nu ar fi prezentat „niciun exemplu de produs care trebuie livrat” se întemeia pe o eroare vădită de apreciere, întrucât nu își găsea nicio susținere în caietul de sarcini. În consecință, Tribunalul a admis al treilea motiv în ceea ce privește criticile îndreptate împotriva acestor comentarii negative și l-a respins în rest.

13 În plus, tot în cadrul examinării celui de al treilea motiv, Tribunalul a constatat, la punctele 86, 89 și 95 din hotărârea atacată, că mai multe alte comentarii ale EUIPO legate de evaluarea ofertei European Dynamics Luxembourg în raport cu primul criteriu de atribuire erau afectate de un viciu de motivare în sensul articolului 296 al doilea paragraf TFUE coroborat cu articolul 100 alineatul (2) din Regulamentul financiar, astfel încât Tribunalul nu era în măsură să verifice existența unor erori vădite de apreciere referitoare la aceste comentarii.

14 În sfârșit, la finalul examinării primului motiv, după ce a făcut referire, la punctul 134 din hotărârea atacată, la aprecierile considerate ca fiind insuficient motivate după examinarea celui de al treilea motiv, Tribunalul a hotărât, la punctul 135 din această hotărâre, că decizia în litigiu prezenta mai multe vicii de motivare.

15 În aceste condiții, Tribunalul a considerat, la punctul 136 din hotărârea atacată, că era necesară anularea deciziei în litigiu în întregime.

16 În susținerea cererii lor de despăgubire, European Dynamics Luxembourg și alții au solicitat, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 137 din aceeași hotărâre, compensarea pierderii șansei de a le fi atribuit contractul în discuție în calitate de ofertant câștigător clasat pe prima poziție, precum și a prejudiciului moral suferit din cauza atingerii aduse reputației și credibilității lor.

17 Tribunalul a constatat că sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii în temeiul articolului 340 al doilea paragraf TFUE, dat fiind că nelegalitățile de fond pe care le constatase erau de natură să afecteze șansa European Dynamics Luxembourg ca oferta sa să fie clasată pe prima sau pe a doua poziție în mecanismul în cascadă.

18 Cu toate acestea, nu a considerat necesar să verifice existența unei atingeri aduse reputației și credibilității European Dynamics Luxembourg și alții, pentru motivul că anularea deciziei de atribuire este în principiu suficientă pentru repararea prejudiciului cauzat de o astfel de atingere. În consecință, Tribunalul a admis în parte cererea de despăgubire și a invitat părțile să ajungă la un acord cu privire la cuantumul despăgubirii care trebuie să fie plătită.

Procedura în fața Curții și concluziile părților

19 Prin recursul formulat, EUIPO solicită Curții:

– cu titlu principal, anularea hotărârii atacate și respingerea cererii de anulare a deciziei în litigiu, precum și a cererii de despăgubire formulate în primă instanță;

– cu titlu subsidiar, anularea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului;

– cu titlu și mai subsidiar, anularea hotărârii atacate în măsura în care obligă Uniunea la repararea prejudiciului suferit de European Dynamics Luxembourg și alții și

– obligarea European Dynamics Luxembourg și alții la plata cheltuielilor de judecată.

20 European Dynamics Luxembourg și alții solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată aferente celor două proceduri.

Cu privire la recurs

21 În susținerea recursului formulat, EUIPO invocă patru motive, întemeiate, primul, pe o eroare de drept în aplicarea principiilor egalității de șanse și transparenței, precum și pe un viciu de motivare, al doilea, pe erori de drept care constau în faptul că Tribunalul a anulat decizia în litigiu în urma unor erori vădite de apreciere, al treilea, pe încălcarea articolului 100 alineatul (2) din Regulamentul financiar coroborat cu articolul 296 al doilea paragraf TFUE, iar al patrulea, pe o eroare de drept și pe un viciu de motivare în ceea ce privește faptul că prin hotărârea atacată a fost admisă cererea de despăgubiri introdusă de European Dynamics Luxembourg și alții.

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

22 EUIPO susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că presupusa introducere a unor noi factori de ponderare în ceea ce privește primul criteriu de atribuire a condus la nerespectarea principiilor egalității de șanse și transparenței. El arată că Tribunalul a considerat în mod eronat că decizia în litigiu încalcă aceste principii prin faptul că evaluarea ofertei European Dynamics Luxembourg în ceea ce privește primul criteriu de atribuire a fost efectuată în lumina unor factori de ponderare a subcriteriilor din cadrul criteriului menționat care nu reies din caietul de sarcini și nu au fost comunicați ofertanților. Potrivit EUIPO, aprecierea efectuată la punctul 53 din hotărârea atacată, care stabilește o „legătură de cauzalitate automată” între introducerea acestor factori de ponderare și încălcarea principiilor menționate, se întemeiază pe o interpretare eronată a jurisprudenței Curții și, în plus, nu este motivată suficient. În special, EUIPO se referă în această privință la Hotărârea din 24 noiembrie 2005, ATI EAC e Viaggi di Maio și alții (C-331/04, EU:C:2005:718).

23 Potrivit European Dynamics Luxembourg și alții, din moment ce EUIPO nu a susținut în fața Tribunalului că factorii de ponderare care nu figurau în caietul de sarcini nu au afectat pregătirea ofertelor, un asemenea argument prin care se reproșează Tribunalului că nu a verificat dacă introducerea acestor factori a modificat drepturile European Dynamics Luxembourg și alții, invocat pentru prima dată în cadrul prezentului recurs, are caracter nou și este, în consecință, inadmisibil.

24 În orice caz, acest motiv ar fi nefondat. European Dynamics Luxembourg și alții arată în esență că Tribunalul s-a conformat astfel jurisprudenței invocate de EUIPO, întrucât, deși nu a citat-o, a constatat că introducerea factorilor de ponderare menționați fără comunicare prealabilă le-a adus prejudicii.

25 În sfârșit, European Dynamics Luxembourg și alții apreciază că hotărârea atacată este motivată corespunzător cerințelor legale, deoarece Tribunalul nu a fost în măsură să efectueze o examinare completă tocmai pentru că EUIPO a prezentat comentarii vagi, iar decizia în litigiu nu conține argumente plauzibile și un raționament valabil.

Aprecierea Curții

26 De la bun început, se impune respingerea excepției de inadmisibilitate ridicate de European Dynamics Luxembourg și alții.

27 Astfel, EUIPO poate formula un recurs care să cuprindă motive, izvorâte din însăși hotărârea atacată, prin care se urmărește criticarea temeiniciei acesteia.

28 Or, prin argumentele sale a căror inadmisibilitate este invocată de European Dynamics Luxembourg și alții, EUIPO critică, în drept, temeinicia soluției reținute de Tribunal (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 noiembrie 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall și alții/Comisia, C-176/06 P, nepublicată, EU:C:2007:730, punctul 17).

29 În ceea ce privește examinarea pe fond a primului motiv, prin acesta, EUIPO critică în esență Tribunalul pentru că a aplicat în mod eronat jurisprudența Curții menționată la punctul 48 din hotărârea atacată și pentru că a considerat în mod eronat, la punctul 53 din hotărârea menționată, că EUIPO introdusese în mod nelegal factori de ponderare a subcriteriilor în cadrul primului criteriu de atribuire.

30 Trebuie să se constate că, în această privință, hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept.

31 Desigur, principiile egalității de tratament și transparenței procedurilor de atribuire implică obligația autorităților contractante de a respecta aceeași interpretare a criteriilor de atribuire pe tot parcursul procedurii (Hotărârea din 18 octombrie 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, punctul 43, precum și Hotărârea din 18 noiembrie 2010, Comisia/Irlanda, C-226/09, EU:C:2010:697, punctul 59 și jurisprudența citată).

32 Astfel, o autoritate contractantă nu poate aplica reguli de ponderare sau subcriterii ale criteriilor de atribuire pe care nu le-a adus în prealabil la cunoștința ofertanților (Hotărârea din 24 ianuarie 2008, Lianakis și alții, C-532/06, EU:C:2008:40, punctul 38).

33 Cu toate acestea, o autoritate contractantă poate stabili, după expirarea termenului de depunere a ofertelor, coeficienți de ponderare pentru subcriterii care corespund în esență criteriilor aduse la cunoștința ofertanților în prealabil. Această stabilire *ex post* trebuie să întrunească însă trei condiții, și anume, în primul rând, să nu modifice criteriile de atribuire a contractului definite în caietul de sarcini sau în anunțul de participare, în al doilea rând, să nu conțină elemente care, în cazul în care ar fi fost cunoscute la momentul pregătirii ofertelor, ar fi putut influența această pregătire și, în al treilea rând, să nu fi fost adoptată cu ignorarea unor elemente susceptibile să aibă un efect discriminatoriu în privința unuia dintre ofertanți (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 noiembrie 2005, ATI EAC e Viaggi di Maio și alții, C-331/04, EU:C:2005:718, punctul 32, Hotărârea din 21 iulie 2011, Evropaïki Dynamiki/EMSA, C-252/10 P, nepublicată, EU:C:2011:512, punctele 32 și 33, precum și Hotărârea din 14 iulie 2016, TNS Dimarso, C-6/15, EU:C:2016:555, punctul 26).

34 În speță, constatările în litigiu priveau introducerea unei ponderări a subcriteriilor în cadrul unuia dintre criteriile de atribuire, care nu era nici prevăzută de caietul de sarcini, nici comunicată în prealabil ofertanților, fapt necontestat de EUIPO. Astfel, având în vedere ceea care precedă, Tribunalul nu putea constata în mod valabil încălcarea principiilor egalității de șanse și transparenței fără să fi examinat în prealabil dacă nerespectarea acestor trei condiții fusese invocată și dovedită în fața sa.

35 Întrucât Tribunalul a omis să verifice, înainte de a declara fondată a doua critică a celui de al doilea motiv al acțiunii în primă instanță, dacă aceste trei condiții care reies din jurisprudența Curții erau întrunite în speță, primul motiv de recurs trebuie admis fără a fi nevoie să se examineze temeinicia argumentului EUIPO potrivit căruia Tribunalul nu și-a respectat obligația de motivare atunci când a constatat că din introducerea unor factori de apreciere a subcriteriilor în discuție rezulta o încălcare a principiilor egalității de șanse și transparenței.

36 Deoarece motivul care figurează la punctul 53 din hotărârea atacată este afectat de o eroare de drept, este necesar să se arate că, pe cale de consecință, după cum a arătat avocatul general la punctul 49 din concluzii, hotărârea atacată este de asemenea afectată de o altă eroare de drept care constă în faptul că, prin admiterea celei de a noua critici din cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv al acțiunii în primă instanță, Tribunalul a constatat o eroare vădită de apreciere în raport cu primul criteriu de atribuire în discuție. Astfel, întrucât nu se pot întemeia pe motivul respectiv, punctele 91 și 96 din această hotărâre sunt nemotivate. Or, o asemenea insuficiență a motivării constituie un motiv de ordine publică ce trebuie invocat din oficiu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 aprilie 2013, Mindo/Comisia, C-652/11 P, EU:C:2013:229, punctul 30 și jurisprudența citată).

Cu privire la al doilea motiv și la al doilea aspect al celui de al treilea motiv

37 Al doilea motiv și al doilea aspect al celui de al treilea motiv invocate de EUIPO trebuie să fie abordate împreună.

Argumentația părților

38 Prin intermediul celui de al doilea motiv, EUIPO arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 136 din hotărârea atacată coroborat cu punctul 121 din aceasta, că pretinsele erori vădite de apreciere pe care le constatase la punctele 91, 95, 96 și 97-103 din hotărârea menționată justificau anularea deciziei în litigiu. El arată că din propria jurisprudență a Tribunalului reiese că reclamantului îi revine sarcina de a demonstra că o eroare vădită de apreciere a avut incidențe asupra rezultatului final al procedurii de atribuire, fapt pe care Tribunalul trebuia, așadar, să îl examineze. EUIPO susține că, deși această jurisprudență se referea la un viciu de motivare, ea s-ar aplica în egală măsură erorilor vădite de apreciere.

39 Astfel, Tribunalul ar fi trebuit să examineze dacă erorile vădite de apreciere în ceea ce privește primul și al doilea criteriu de atribuire pentru evaluarea ofertei European Dynamics Luxembourg au modificat sau nu au modificat în mod substanțial rezultatul procedurii de atribuire a contractului în discuție și, prin urmare, dacă se impunea sau nu se impunea anularea deciziei în litigiu. Cu toate acestea, potrivit EUIPO, Tribunalul a omis să examineze dacă, în lipsa erorilor de apreciere menționate, această ofertă ar fi putut fi clasată pe prima sau pe a doua poziție în mecanismul în cascadă. Astfel, atunci când a considerat că pretinsele erori de drept constituiau un motiv suficient pentru anularea deciziei în litigiu, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept.

40 În ceea ce privește eroarea vădită de apreciere referitoare la al doilea criteriu de atribuire, constatată la punctul 103 din hotărârea atacată, EUIPO reproșează în esență Tribunalului că nu a verificat dacă această eroare a avut incidență asupra rezultatului deciziei în litigiu atunci când a examinat aspectul dacă evaluarea criteriilor de atribuire neafectate de o eroare de drept era suficientă, în sine, pentru a se justifica poziția atribuită ofertei European Dynamics Luxembourg.

41 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, EUIPO reproșează în esență Tribunalului că a anulat decizia în litigiu fără să fi verificat dacă viciile de motivare pe care le-a constatat erau suficiente, singure sau coroborate cu erorile vădite de apreciere pe care acesta le-a constatat de asemenea, pentru a modifica rezultatul acestei decizii.

42 În susținerea celui de al doilea motiv și a celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv al său, EUIPO invocă două hotărâri pronunțate de Tribunal.

43 Pe de o parte, EUIPO susține că, atunci când Tribunalul constată o insuficiență a motivării care afectează o decizie de atribuire, această decizie nu poate fi anulată pentru acest motiv decât în măsura în care celelalte elemente ale deciziei menționate, care nu sunt afectate de o astfel de neregularitate, nu sunt suficiente pentru a o justifica (Hotărârea din 10 aprilie 2014, Evropaïki Dynamiki/Comisia, T-340/09, nepublicată, EU:T:2014:208, punctele 115 și 116). Potrivit EUIPO, abordarea care reiese din această hotărâre ar trebui să fie aplicată prin analogie atunci când Tribunalul constată o eroare vădită de apreciere care viciază o decizie de atribuire.

44 Pe de altă parte, EUIPO arată că, atunci când nota acordată unei oferte pentru un anumit criteriu de atribuire este întemeiată pe mai multe comentarii negative, dintre care unul sau mai multe sunt afectate de o eroare vădită de apreciere, această notă și evaluarea care stă la baza sa nu sunt viciate de o astfel de eroare în cazul în care nota menționată se întemeiază și pe comentarii care nu sunt afectate de erori vădite de apreciere (Hotărârea din 26 septembrie 2014, Evropaïki Dynamiki/Comisia, T-498/11, nepublicată, EU:T:2014:831, punctele 196 și 197).

45 Potrivit EUIPO, în speță, nota acordată pentru primul criteriu de atribuire și cea acordată pentru al doilea criteriu de atribuire nu erau întemeiate pe unul, ci pe mai multe comentarii negative și pozitive care au fost considerate de Tribunal ca fiind neafectate de o eroare vădită de apreciere sau care, întrucât nu au fost vizate prin acțiune, nu au fost examinate. EUIPO apreciază că Tribunalul ar fi trebuit, în consecință, să verifice dacă aceste alte comentarii nu erau, în sine, suficiente pentru a justifica nota acordată de autoritatea contractantă pentru criteriul de atribuire în cauză.

46 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, EUIPO susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a anulat decizia în litigiu fără să fi verificat dacă viciile de motivare constatate la punctele 86, 89, 95, 134 și 135 din hotărârea atacată erau suficiente, singure sau coroborate cu erorile vădite de apreciere pe care acesta le-a constatat de asemenea, pentru a modifica în mod efectiv rezultatul final al procedurii de atribuire.

47 European Dynamics Luxembourg și alții consideră că al doilea motiv și al doilea aspect al celui de al treilea motiv invocate de EUIPO nu sunt fondate.

Aprecierea Curții

48 În ceea ce privește al doilea motiv, trebuie să se constate, de la bun început, că nu este necesar să se examineze incidențele unei erori vădite de apreciere privind primul criteriu de apreciere, întrucât din examinarea primului motiv de recurs rezultă că o asemenea eroare nu ar fi trebuit să fie constatată de Tribunal.

49 În ceea ce privește neluarea în considerare de către Tribunal a efectelor pe care le au asupra validității deciziei de atribuire, pe de o parte, viciile în motivarea deciziei menționate și, pe de altă parte, eroarea vădită de apreciere referitoare la al doilea criteriu de atribuire, constatată la punctul 103 din hotărârea atacată, trebuie arătat că o insuficiență a motivării sau o eroare vădită de apreciere referitoare la un criteriu de atribuire nu justifică anularea unei decizii de atribuire atunci când aceasta conține alte elemente care sunt suficiente, în sine, pentru a o fundamenta din punct de vedere juridic.

50 Într-o asemenea ipoteză, motivele întemeiate pe aceste neregularități sunt inoperante (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 iulie 2001, Comisia și Franța/TF1, C-302/99 P și C-308/99 P, EU:C:2001:408, punctul 27, precum și Hotărârea din 26 aprilie 2007, Alcon/OAPI, C-412/05 P, EU:C:2007:252, punctul 41).

51 În această privință, este necesar să se constate că, prin cel de al doilea motiv și prin cel de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, EUIPO se limitează să susțină că Tribunalul a aplicat în mod eronat propria jurisprudență și că neregularitățile pe care le-a constatat nu ar fi modificat rezultatul deciziei în litigiu.

52 În special, EUIPO nu explică și nu demonstrează că, în prezenta cauză, decizia în litigiu nu ar fi putut fi mai favorabilă pentru European Dynamics Luxembourg în lipsa diferitor neregularități constatate de Tribunal.

53 În aceste condiții, EUIPO nu este îndreptățit să reproșeze Tribunalului că a omis să examineze dacă eroarea de apreciere referitoare la al doilea criteriu de atribuire și viciile de motivare pe care le-a constatat cu privire la decizia în litigiu puteau avea incidență asupra dispozitivului acestei decizii.

54 În consecință, al doilea motiv și al doilea aspect al celui de al treilea motiv invocate de EUIPO trebuie să fie respinse.

Cu privire la primul și la al treilea aspect ale celui de al treilea motiv

Cu privire la primul aspect al celui de al treilea motiv

– Argumentația părților

55 Prin intermediul primului aspect al acestui motiv, EUIPO arată că Tribunalul a apreciat eronat conținutul obligației de motivare care revine autorității contractante în temeiul articolului 100 alineatul (2) din Regulamentul financiar. Prin faptul că a examinat separat fiecare dintre comentariile comisiei de evaluare, neținând seama de contextul mai larg al evaluării din care acestea fac parte, Tribunalul ar fi atribuit acestei obligații un conținut mai strict decât cel dedus de Curte din cuprinsul punctului 21 din Hotărârea din 4 octombrie 2012, Evropaïki Dynamiki/Comisia (C-629/11 P, nepublicată, EU:C:2012:617), hotărâre menționată la punctul 129 din hotărârea atacată. Potrivit acestei jurisprudențe, autoritatea contractantă nu ar fi obligată să furnizeze ofertantului exclus un rezumat minuțios al modalității în care a fost luat în considerare fiecare detaliu din oferta sa, nici o analiză comparativă minuțioasă a ofertei acestuia și a ofertei reținute.

56 European Dynamics Luxembourg și alții arată că acest aspect al celui de al treilea motiv nu este fondat.

– Aprecierea Curții

57 În ceea ce privește primul aspect al celui de al treilea motiv de recurs, este necesar să se examineze dacă, prin motivele care figurează la punctele 81-86 și, respectiv, 87-89 și 90-95 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a aplicat cerințe mai stricte decât cele care decurg din Hotărârea din 4 octombrie 2012, Evropaïki Dynamiki/Comisia (C-629/11 P, nepublicată, EU:C:2012:617).

58 Trebuie amintit că, la punctele 20-22 din această hotărâre, Curtea a considerat în esență că, potrivit articolului 100 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar, autoritatea contractantă notifică tuturor candidaților sau ofertanților ale căror candidaturi sau oferte au fost respinse motivele pe care s-a întemeiat această decizie și comunică tuturor ofertanților ale căror oferte sunt admisibile și care au depus o cerere scrisă caracteristicile și avantajele relative ale ofertei reținute, precum și numele ofertantului căruia îi este atribuit contractul. Cu toate acestea, nu se poate impune autorității contractante să transmită unui ofertant a cărui ofertă nu a fost reținută, pe de o parte, în afară de motivele de respingere a ofertei, un rezumat minuțios al modalității în care fiecare detaliu din oferta sa a fost luat în considerare pentru evaluarea acesteia și, pe de altă parte, în cadrul comunicării

caracteristicilor și a avantajelor relative ale ofertei reținute, o analiză comparativă minuțioasă a acesteia și a ofertei ofertantului exclus. De asemenea, autoritatea contractantă nu are obligația de a furniza ofertantului exclus, la cererea scrisă a acestuia, o copie completă a raportului de evaluare.

59 În plus, motivarea impusă prin articolul 296 al doilea paragraf TFUE trebuie să fie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special în funcție de conținutul actului și de natura motivelor invocate. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, având în vedere că aspectul dacă motivarea unui act respectă cerințele impuse la articolul 296 TFUE trebuie să fie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare a acestui act, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 septembrie 2017, Anagnostakis/Comisia, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punctul 29 și jurisprudența citată).

60 Mai întâi, nu este necesar să se examineze criticile formulate de EUIPO cu privire la raționamentul care figurează la punctele 90-95 din hotărârea atacată, referitor la examinarea celei de a noua critici din cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv al acțiunii în primă instanță.

61 Astfel, la punctul 36 din prezenta hotărâre s-a considerat că punctele 48-55 din hotărârea atacată sunt afectate de o eroare de drept și că, fără a se putea întemeia pe aceste puncte, punctele 91 și 96 din hotărârea atacată rămân fără temei. În consecință, la același punct din prezenta hotărâre s-a considerat că hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept, care constă în faptul că Tribunalul a admis cea de a noua critică a primului aspect al celui de al treilea motiv al acțiunii în primă instanță, după ce a constatat o eroare vădită de apreciere în raport cu primul criteriu de atribuire în discuție.

62 În continuare, în ceea ce privește considerațiile cuprinse la punctele 81-86 din hotărârea atacată, trebuie amintit că, prin cea de a șasea critică din cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv al acțiunii lor în primă instanță, European Dynamics Luxembourg și alții au contestat aprecierea EUIPO potrivit căreia nu era necesar pentru fiecare proiect un gestionar de program, un gestionar principal de proiect și un gestionar de proiect.

63 În urma examinării acestei critici, Tribunalul a considerat, la punctele 85 și 86 din hotărârea atacată, că trebuie să se constate existența unui viciu de motivare cu privire la acest aspect în sensul articolului 296 al doilea paragraf TFUE coroborat cu articolul 100 alineatul (2) din Regulamentul financiar, ținând seama de lipsa de precizie a caietului de sarcini și de caracterul succint și vag al judecății comisiei de evaluare, care fac imposibilă verificarea plauzibilității criticii EUIPO exprimate cu privire la includerea unui gestionar principal de proiect și de asemenea a unui gestionar de proiect în oferta European Dynamics Luxembourg.

64 Or, EUIPO nu explică în ce mod Tribunalul ar fi aplicat, pentru a ajunge la o asemenea concluzie, un criteriu mai strict decât cel care rezultă din jurisprudența Curții indicată la punctele 57-59 din prezenta hotărâre.

65 În sfârșit, în cadrul raționamentului care figurează la punctele 87-89 din hotărârea atacată, consacrat examinării celei de a opta critici din cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv invocat în primă instanță, Tribunalul a considerat, la punctul 88 din hotărârea atacată, că comentariul final al comisiei de evaluare, potrivit căruia, „în totalitate, oferta este mai mult operațională decât strategică și se focalizează pe un alt tip de gestionar de proiect decât cel avut în vedere de [EUIPO]”, era incomprehensibil și că în special afirmația potrivit căreia EUIPO avea în vedere un „alt tip de gestionar de proiect” constituia o critică vagă și, prin urmare, neverificabilă.

66 În această privință, este suficient să se arate, pe de o parte, că EUIPO nu contestă că s-a limitat să exprime, doar pe parcursul procesului în fața Tribunalului, un argument cu privire la acest aspect, după cum reiese din cuprinsul punctului 88 din hotărârea atacată.

67 Pe de altă parte, EUIPO nu contestă nici constatările Tribunalului referitoare la lipsa indicării unor criterii suficient de clare și de precise în caietul de sarcini, precum și la caracterul succint și vag al judecății comisiei de evaluare.

68 Prin urmare, el nu a demonstrat în fața Curții că Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept.

69 După cum arată avocatul general la punctele 77 și 78 din concluzii, elementele prezentate în susținerea prezentului recurs nu repun în discuție faptul că Tribunalul a examinat comentariile comisiei de evaluare, contestate în cererea introductivă în primă instanță, atât separat, cât și în contextul de ansamblu al evaluării ofertei în cauză, și că acesta nu a solicitat EUIPO să furnizeze un rezumat minuțios al modalității în care fiecare detaliu al ofertei respective a fost luat în considerare, nici o analiză comparativă minuțioasă a acesteia și a celor mai bine clasate oferte.

70 În aceste condiții, primul aspect al celui de al treilea motiv de recurs trebuie să fie respins ca nefondat.

Cu privire la al treilea aspect al celui de al treilea motiv

– Argumentația părților

71 Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al treilea motiv, EUIPO arată că hotărârea atacată conține o contradicție în măsura în care, pe de o parte, în cadrul examinării celui de al treilea motiv al acțiunii în anulare, Tribunalul nu a constatat, la punctele 112-115 și 121 din această hotărâre, nicio eroare vădită de apreciere și niciun viciu de motivare care să afecteze evaluarea ofertei European Dynamics Luxembourg din perspectiva celui de al patrulea criteriu de atribuire și, pe de altă parte, la finalul examinării primului motiv al acestei acțiuni, Tribunalul a considerat, la punctele 134 și 135 din hotărârea menționată, că nu este în măsură să controleze legalitatea pe fond a deciziei în litigiu în ceea ce privește evaluarea menționată, astfel încât această decizie era afectată de o eroare vădită de apreciere.

72 European Dynamics Luxembourg și alții consideră că acest aspect al celui de al treilea motiv nu este fondat.

– Aprecierea Curții

73 Desigur, Tribunalul face referire, în prima teză a punctului 134 din hotărârea atacată, la al patrulea criteriu de atribuire, deși a statuat, la punctele 112-115 și 121 din această hotărâre, că EUIPO nu săvârșise nicio eroare de apreciere în acest sens.

74 Cu toate acestea, punctele 134 și 135 din hotărârea atacată nu conțin decât o concluzie întemeiată pe punctele 81-86, 87-89 și 90-95 din hotărârea atacată, care se referă la examinarea criticilor legate de primul criteriu de atribuire.

75 Astfel, critica EUIPO referitoare la raționamentul Tribunalului dezvoltat la punctele 112-115 și 121 din hotărârea atacată, pe de o parte, și la punctele 134 și 135 din această hotărâre, pe de altă parte, nu are nicio incidență asupra dispozitivului hotărârii menționate, astfel încât al treilea aspect al celui de al treilea motiv trebuie să fie considerat inoperant.

76 Rezultă de aici că primul și al treilea aspect ale celui de al treilea motiv trebuie să fie respinse.

Cu privire la al patrulea motiv

Argumentația părților

77 Prin intermediul primului aspect al celui de al patrulea motiv, EUIPO arată că una dintre condițiile necesare pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii nu este îndeplinită în speță, întrucât constatarea potrivit căreia decizia în litigiu este afectată de nelegalități se bazează pe erori de drept săvârșite de Tribunal. Prin urmare, răspunderea extracontractuală a Uniunii ar fi fost constatată de Tribunal în mod eronat.

78 Cu titlu subsidiar, EUIPO susține că, în ipoteza în care hotărârea atacată ar fi anulată numai în măsura în care Tribunalul a constatat încălcarea principiilor egalității de șanse și transparenței, Curtea ar trebui să anuleze această hotărâre și în ceea ce privește repararea presupusului prejudiciu suferit de European Dynamics Luxembourg și alții. Astfel, pe de o parte, după cum ar reieși din cuprinsul punctelor 142 și 143 din hotărârea atacată, nu ar exista o legătură de cauzalitate între viciile de motivare constatate de Tribunal și acest prejudiciu invocat. Pe de altă parte, întrucât Tribunalul nu a examinat incidența erorilor vădite de apreciere constatate la punctele 91 și 102 din hotărârea atacată asupra rezultatului final al procedurii de atribuire, el nu ar fi motivat suficient concluzia, care figurează la punctul 144 din această hotărâre, potrivit căreia există o legătură de cauzalitate între aceste erori și prejudiciul menționat.

79 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv, EUIPO susține că hotărârea atacată este afectată de un viciu de motivare deoarece cuprinde o contradicție între, pe de o parte, motivele prezentate la punctele 144, 146 și 150 din această hotărâre și, pe de altă parte, punctul 2 din dispozitivul hotărârii menționate. Astfel, deși aceste motive identifică prejudiciul suferit de European Dynamics Luxembourg drept pierderea unei șanse de a fi clasată pe prima sau pe a doua poziție în mecanismul de cascadă, dispozitivul obligă Uniunea la repararea prejudiciului suferit pentru pierderea șansei de a-i fi atribuit contractul-cadru ca prim contractant.

80 Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al patrulea motiv, EUIPO arată că punctul 2 din dispozitivul hotărârii atacate conține o eroare materială, prin faptul că obligă nu EUIPO, ci Uniunea la repararea prejudiciului suferit de European Dynamics Luxembourg. Cu toate acestea, în temeiul articolului 115 și al articolului 118 alineatul (3) din Regulamentul nr. 207/2009, o astfel de obligație ar fi trebuit să vizeze EUIPO.

81 European Dynamics Luxembourg și alții arată mai întâi că hotărârea atacată a stabilit corespunzător cerințelor legale că sunt întrunite condițiile care permit angajarea răspunderii Uniunii. În continuare, ele afirmă că nu există nicio contradicție între, pe de o parte, punctele 144, 146 și 150 din hotărârea atacată și, pe de altă parte, al doilea punct din dispozitivul acesteia, întrucât, în scopul reparării prejudiciului pe care l-au suferit prin pierderea unei șanse, trebuie să se ia în considerare întinderea completă pe care ar putea-o avea această pierdere, mai precis șansa European Dynamics Luxembourg de a fi primul contractant în cascadă. În sfârșit, referirea la Uniune, la punctul 2 din dispozitivul hotărârii atacate, nu ar fi eronată, întrucât Uniunea ar fi responsabilă în mod global pentru comportamentul ilicit al instituțiilor și organelor sale.

Aprecierea Curții

82 Trebuie să se examineze, în primul rând, argumentul EUIPO invocat, cu titlu subsidiar, în cadrul primului aspect al celui de al patrulea motiv.

83 Prin argumentul invocat, EUIPO arată în esență că, în hotărârea atacată, nu a fost nici demonstrată, nici motivată existența unei legături de cauzalitate între erorile vădite de apreciere constatate de Tribunal cu privire la al doilea criteriu de atribuire și prejudiciul suferit de European Dynamics Luxembourg, rezultat din pierderea șansei.

84 Acest argument trebuie să fie considerat fondat în împrejurările cauzei.

85 Astfel, pe de o parte, după cum s-a constatat la punctul 36 din prezenta hotărâre, punctele 53, 91 și 96 din hotărârea atacată sunt afectate de o eroare de drept, astfel încât nicio nelegalitate rezultată dintr-o încălcare a principiilor egalității de șanse și transparenței sau dintr-o eroare vădită de apreciere cu privire la primul criteriu de atribuire nu ar fi trebuit să fie stabilită de Tribunal.

86 Pe de altă parte, Tribunalul a statuat, la punctul 143 din hotărârea atacată, că nu a fost posibil să se recunoască existența unei legături de cauzalitate între viciile de motivare pe care le-a constatat și prejudiciile invocate de European Dynamics Luxembourg și alții.

87 Astfel, angajarea răspunderii Uniunii ar presupune existența unei legături de cauzalitate între simpla nelegalitate de fond care afectează evaluarea ofertei European Dynamics Luxembourg, constatată la punctul 102 din această hotărâre, și pierderea șansei.

88 Or, în hotărârea atacată, Tribunalul nu stabilește corespunzător cerințelor legale existența unei asemenea legături de cauzalitate. În special, Tribunalul nu a constatat dacă și în ce măsură European Dynamics Luxembourg ar fi fost clasată pe prima poziție și ar fi obținut contractul în discuție, având în vedere situația de fapt din speță și în lipsa unor greșeli săvârșite de EUIPO.

89 De aici rezultă că, întrucât una dintre condițiile necesare pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii nu a fost îndeplinită, cererea de despăgubire formulată de European Dynamics Luxembourg și alții nu ar fi trebuit să fie admisă de Tribunal.

90 Primul aspect al celui de al patrulea motiv al EUIPO este, în consecință, fondat.

91 Dat fiind că acest aspect al celui de al patrulea motiv este fondat, nu este necesar să se examineze al doilea și al treilea aspect ale acestuia.

Cu privire la anularea în parte a hotărârii atacate

92 Din ansamblul acestor considerații rezultă că hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept în ceea ce privește punctele 53, 91 și 96 din aceasta, întrucât Tribunalul a admis a doua critică din cadrul celui de a doilea motiv al acțiunii formulate în primă instanță, referitoare la primul criteriu de atribuire, și a noua critică din cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv al acestei acțiuni, referitoare la criteriul de atribuire menționat.

93 După cum reiese din cuprinsul punctului 136 din hotărârea atacată, Tribunalul a justificat anularea deciziei în litigiu, care figurează la punctul 1 din dispozitivul acestei hotărâri, pe baza ansamblului neregularităților pe care le-a constatat, care afectează evaluarea ofertei în discuție în raport cu primul și cu cel de al doilea criteriu de atribuire. Cu toate acestea, chiar dacă constatările Tribunalului de la punctele 53, 91 și 96 din hotărârea atacată nu pot servi ca justificare pentru anularea deciziei în litigiu, neregularitățile constatate de Tribunal la punctele 86, 89, 95, 102 și 135 din hotărârea atacată sunt suficiente pentru a justifica, după cum a arătat avocatul general la punctul 111 din concluzii, anularea acestei decizii de către Tribunal. În consecință, nu este necesar să se anuleze punctul 1 din dispozitivul hotărârii atacate.

94 În schimb, este necesar să se anuleze punctul 2 din dispozitivul hotărârii atacate, prin care se dispune obligarea Uniunii să repare prejudiciul suferit de European Dynamics Luxembourg prin pierderea de către aceasta a șansei de a-i fi atribuit contractul în discuție ca prim contractant în cascadă, întrucât primul aspect al celui de al patrulea motiv a fost declarat fondat.

95 Având în vedere această anulare a hotărârii atacate, punctele 4 și 5 din dispozitivul acesteia, privind determinarea cuantumului despăgubirilor, trebuie să fie de asemenea anulate.

96 În aceste condiții, punctul 6 din dispozitivul hotărârii atacate, privind cheltuielile de judecată, trebuie să fie de asemenea anulat.

Cu privire la acțiunile în fața Tribunalului

97 Conform articolului 61 primul paragraf a doua teză din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curtea poate, atunci când anulează decizia Tribunalului, să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată.

98 Această situație se regăsește în prezenta cauză. Prin urmare, trebuie să se examineze cererea de despăgubire depusă de European Dynamics Luxembourg și alții în cadrul acestei acțiuni, prin care se urmărește repararea prejudiciului pe care acestea l-ar fi suferit prin pierderea de către European Dynamics Luxembourg a șansei de a-i fi atribuit contractul-cadru ca prim contractant în cascadă.

99 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, angajarea răspunderii extracontractuale a EUIPO depinde de îndeplinirea unui ansamblu de condiții, și anume nelegalitatea comportamentului său, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între conduita invocată și prejudiciul pretins (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2014, Nikolaou/Curtea de Conturi, C-220/13 P, EU:C:2014:2057, punctul 52 și jurisprudența citată). De asemenea, din jurisprudența Curții reiese că, pentru a putea fi angajată răspunderea extracontractuală a Uniunii, prejudiciul trebuie să fie real și cert și trebuie să decurgă în mod suficient de direct din comportamentul nelegal al instituțiilor (Hotărârea din 30 mai 2017, Safa Nicu Sepahan/Consiliul, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punctul 61 și jurisprudența citată).

100 În orice împrejurare, potrivit jurisprudenței constante a Curții, revine părții care pune în discuție răspunderea extracontractuală a Uniunii sarcina de a furniza probe concludente cu privire atât la existența, cât și la întinderea prejudiciului pe care îl invocă, precum și la existența unei legături suficient de directe de la cauză la efect între comportamentul instituției respective și prejudiciul pretins (Hotărârea din 30 mai 2017, Safa Nicu Sepahan/Consiliul, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punctul 62 și jurisprudența citată).

101 În această privință, trebuie să se constate, în urma lecturii cererii introductive formulate în fața Tribunalului, că aceasta nu îndeplinește în mod evident cerințele impuse prin această jurisprudență. Astfel, European Dynamics Luxembourg și alții au pretins printre altele o despăgubire pentru beneficiul brut estimat pe care European Dynamics Luxembourg l-ar fi putut obține dacă i-ar fi fost atribuit contractul în discuție, limitându-se la simpla afirmație că acesteia i s-a „refuzat în mod definitiv atribuirea contractelor în discuție”. Ele nu au precizat însă dacă și în ce măsură, având în vedere situația de fapt din speță și în lipsa unor greșeli săvârșite de EUIPO, European Dynamics Luxembourg ar fi fost clasată pe prima poziție și ar fi obținut contractul în discuție. Prin urmare, ele nu au demonstrat nici caracterul real al prejudiciului, nici legătura de cauzalitate dintre comportamentul reproșat și prejudiciul invocat.

102 În orice caz, o asemenea cerere de despăgubire nu s-ar putea întemeia decât pe nelegalitatea săvârșită de EUIPO în evaluarea celui de al doilea criteriu de atribuire, constatată la punctul 102 din hotărârea atacată. Or, chiar dacă oferta European Dynamics Luxembourg ar fi obținut totalitatea punctelor

disponibile în temeiul acestui al doilea criteriu de atribuire, ea nu ar fi fost mai bine clasată. Astfel, în măsura în care această ofertă ar fi primit punctajul maxim care putea fi atribuit în temeiul celui de al doilea criteriu de atribuire, aceasta ar fi obținut un punctaj final inferior punctajelor finale atribuite ofertelor clasate pe prima și pe a doua poziție.

103 În aceste condiții, se va respinge cererea de despăgubire formulată de European Dynamics Luxembourg și alții.

Cu privire la cheltuielile de judecată

104 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

105 În conformitate cu articolul 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din regulamentul menționat, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. În temeiul articolului 138 alineatul (3) din același regulament, în cazul în care părțile cad fiecare în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.

106 Întrucât recursul introdus de EUIPO este admis în parte și este respins în parte, se impune obligarea EUIPO, precum și a European Dynamics Luxembourg și alții să suporte propriile cheltuieli de judecată aferente prezentului recurs.

107 În ceea ce privește cheltuielile de judecată aferente primei instanțe, dat fiind că acțiunea este admisă în parte și respinsă în parte, se impune de asemenea ca European Dynamics Luxembourg și alții și EUIPO să suporte propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) **Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 7 octombrie 2015, European Dynamics Luxembourg și alții/OAPI (T-299/11, EU:T:2015:757), în măsura în care**

   – **la punctul 2 din dispozitiv, se obligă Uniunea Europeană să repare prejudiciul suferit de European Dynamics Luxembourg pentru pierderea șansei de a-i fi atribuit contractul-cadru ca prim contractant în cascadă și**

   – **la punctele 4 și 5 din dispozitiv, se decide că părțile vor transmite Tribunalului cuantumul despăgubirilor, stabilit de comun acord, sau, în lipsa unui acord, acestea vor transmite Tribunalului concluziile lor privind cuantumul despăgubirilor.**

2) **Respinge în rest recursul.**

3) **Respinge cererea de despăgubire formulată de European Dynamics Luxembourg SA, Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE și de European Dynamics Belgium SA în cauza T-299/11.**

4) **Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), precum și European Dynamics Luxembourg SA, Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE și European Dynamics Belgium SA suportă propriile cheltuieli de judecată aferente procedurii de recurs și procedurii în primă instanță.**

Semnături